

Presteren begint bij de mens

Wanneer wij over prestaties spreken, denken wij al snel aan resultaten. Aan cijfers, doelen, groei, succes en rendement. Organisaties worden beoordeeld op hun prestaties, teams op hun resultaten en mensen op wat zij bereiken. Dat lijkt vanzelfsprekend. Presteren is immers een belangrijk onderdeel van het leven. Zonder prestaties komt weinig tot stand.

Toch begint iedere prestatie bij een mens.

Achter iedere bestuurder, docent, ondernemer, zorgprofessional, medewerker of topsporter staat een mens die voelt, geraakt wordt, zich ontwikkelt en voortdurend probeert zich af te stemmen op de wereld om hem heen. Dat lijkt een vanzelfsprekend gegeven, maar in de praktijk raken wij dat gemakkelijk uit het oog. Naarmate prestaties belangrijker worden, verschuift onze aandacht steeds meer naar wat iemand doet en steeds minder naar de mens die het doet.

Dat heeft gevolgen voor de manier waarop wij naar organisaties kijken. Geen enkele organisatie presteert uit zichzelf. Geen team behaalt resultaten zonder de mensen die er deel van uitmaken. Geen leider neemt beslissingen zonder daarin zijn eigen mens-zijn mee te brengen. Iedere prestatie is uiteindelijk een menselijke prestatie. Dat betekent dat de kwaliteit van organisaties nooit los kan worden gezien van de kwaliteit van de mensen die er werken.

Daarom is de vraag niet óf prestaties belangrijk zijn. Natuurlijk zijn zij dat. Een kind dat leert lopen, een leerling die een diploma behaalt, een ondernemer die een bedrijf opbouwt of een topsporter die jarenlang traint om het beste uit zichzelf te halen, laat zien dat ontwikkeling en presteren onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. De werkelijke vraag is vanuit welk mensbeeld wij naar prestaties kijken.

Wanneer prestaties belangrijker worden dan de mens, ontstaat gemakkelijk een cultuur waarin mensen zich voortdurend moeten bewijzen. Succes wordt dan de maat voor eigenwaarde en fouten, twijfel of kwetsbaarheid worden steeds moeilijker bespreekbaar. Niet omdat mensen zwakker zijn geworden, maar omdat de ruimte om mens te zijn kleiner wordt.

Juist daar begint voor mij duurzaam presteren. Niet bij hogere doelen, betere systemen of meer controle, maar bij omstandigheden waarin mensen zich voldoende veilig voelen om verantwoordelijkheid te nemen, zich uit te spreken, fouten te maken, samen te leren en hun talenten werkelijk te ontwikkelen. Wie voortdurend bezig is met overleven, heeft minder ruimte voor creativiteit, samenwerking, betrokkenheid en werkelijk contact.

Dat vraagt een andere manier van kijken. Niet de functie staat dan centraal, maar de mens die de functie vervult. Niet de resultaten komen op de eerste plaats, maar de omstandigheden waarin mensen die resultaten met elkaar tot stand brengen. Organisaties die werkelijk oog hebben voor de mens achter de prestatie creëren vaak juist de voorwaarden waaronder prestaties duurzaam kunnen groeien. Niet ondanks de aandacht voor de mens, maar dankzij die aandacht.

Misschien is dat wel één van de grootste uitdagingen van deze tijd. Wij leven in een samenleving waarin prestaties voortdurend zichtbaar, meetbaar en vergelijkbaar zijn. Dat heeft veel gebracht, maar het brengt ook het risico met zich mee dat wij vergeten waardoor prestaties uiteindelijk ontstaan. Niet door systemen alleen. Niet door processen alleen. En ook niet door cijfers alleen. Iedere duurzame prestatie begint uiteindelijk bij een mens.

Dat is voor mij de kern van het werk van Klaassen & Co. Wij geloven dat duurzame prestaties niet beginnen bij de vraag hoe mensen beter kunnen presteren, maar bij de vraag hoe mensen zich zó kunnen ontwikkelen dat zij duurzaam naar vermogen kunnen presteren. Want wanneer wij de mens werkelijk centraal durven stellen, blijken prestaties daar vaak een vanzelfsprekend gevolg van te zijn.